

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра латинської мови та медичної термінології
Навчальний рік 2021-2022

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

«Латинська мова та медична термінологія»

Нормативний освітній компонент

Форма здобуття освіти: очна

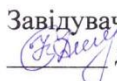
Галузь знань: 22 Охорона здоров'я
Спеціальність: 222 «Медицина»

Освітньо-професійна програма другого магістерського рівня вищої освіти

Курс 1

Силабус навчальної дисципліни
розглянуто на засіданні кафедри
латинської мови та медичної
термінології

Протокол від
“27” серпня 2021 року № 13

Завідувач кафедри
 доц. Дерев'янченко Н. В.

Схвалено методичною комісією
ХНМУ з проблем загальної та
передфахової підготовки

Протокол від
“31” серпня 2021 року № 1

Голова
 проф. Вовк О. Ю.

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСА:

- 1)** Дерев'янченко Наталя Володимирівна, завідувач кафедри латинської мови та медичної термінології, доцент, канд. філол. наук.
- 2)** Дюрба Діна Вікторівна, доцент кафедри латинської мови та медичної термінології, канд. філол. наук.
- 3)** Лозенко Вікторія Василівна, доцент кафедри латинської мови та медичної термінології, канд. філол. наук.

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Прізвище, ім'я, по батькові,	Посада, вчене звання, науковий ступінь	Професійні інтереси	Контактний телефон	Корпоративна пошта викладача	Консультації (очні консультації: розклад та місце проведення; онлайн консультації: розклад, посилення на електронні ресурси)
Дерев'янченко Н.В.	Завідувач кафедри, доцент, канд. філол. н.	Медична термінологія, латинська мова, педагогіка вищої школи, інноваційні технології навчання	+3806612 64373	nv.derevianchenko@knmu.edu.ua	Очні конс. Ср 15.00-16.00 (вул. Трінклера, 12) Онлайн конс. Пт 9.00-10.00 (Google meet)
Лозенко В. В.	Доцент, - канд. філол. н.	Загальне мовознавство, латинська мова, медична термінологія, педагогіка, психологія, зарубіжна література	+3809545 13524	vv.lozenko@knmu.edu.ua	Очні конс. Вт 15.00-16.00 (вул. Трінклера, 12) Онлайн конс. Пт 9.00-10.00 (Google meet)
Литовська О. В.	Доцент, доцент, канд. філол. н.	Латинська мова, медична термінологія, етимологія, антична драма	+3805040 00924	ov.lytovska@kbmu.edu.ua	Очні консультації: чт. 11.00-12.00 (вул. Трінклера, 12) Онлайн консультації: чт. 12.00-13.00 (Google meet)
Дюрба Д. В.	Доцент, - канд. філол. н.	латинська мова, медична термінологія, давньогрецька мова, педагогіка вищої школи, зарубіжна література	+3809664 72961	dv.diurba@knmu.edu.ua	Очні конс. Пт 15.00-16.00 (вул. Трінклера, 12) Онлайн конс. Пт 16.00-17.00 (Google meet)
Некрашевич Т.В.	Ст. викладач, -, канд. пед. н.	латинська мова, медична термінологія, класична філологія, педагогіка вищої школи	+38099 669 29 06	tv.nekrashkevych@knmu.edu.ua	Очні конс. Пн 14.00-15.00 (вул. Трінклера, 12) Онлайн конс. Пн 13.00-14.00 (Google meet)
Лебедь Ю. Ф.	Викладач, -,	латинська мова та медична	+3809646 22581	yf.liebied@knmu.edu.ua	Очні консультації: пн. 15.00-16.00 (вул. Трінклера, 12)

	-	термінологія, класична філологія, зарубіжна література, українська мова та література, педагогіка вищої школи		u.ua	он-лайн консультації: 9.00- 10.00 (Google meet)
Перекрест М. І.	Викладач, -, -	зарубіжна література, класична філологія, педагогіка вищої школи	+3809648 23216	mi.perekrest@knmu.edu.ua	Очні конс. Пн. 13.00-14.00 (вул. Трінклера, 12) Онлайн конс. Пн. 14.00- 15.00.
Харитонова Н. В.	Викладач, -, -	класична філологія, медична та фармацевтична термінологія, педагогіка вищої школи	+3809732 20650	nv.haritonova@knmu.edu.ua	Очні конс. Пт. 11.00-12.00 (вул. Трінклера 12) Онлайн конс. Пн. 16.00-17.00

Локація: Кафедра латинської мови та медичної термінології, вул. Трінклера 12,
м. Харків
Контактний телефон кафедри (057) 702-47-84
E-mail: kaf.5med.latynmovy@knmu.edu.ua

ВСТУП

Силабус навчальної дисципліни «Латинська мова та медична термінологія» складений відповідно до освітньо-професійної програми (далі ОПП) «Медицина» та Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт), другий (магістерський) рівень, галузі знань 22 “Охорона здоров’я”, спеціальності 222 «Медицина».

Опис навчальної дисципліни (анотація)

Вивчення дисципліни «Латинська мова та медична термінологія» базується на знанні рідної та іноземних мов. Теми практичних аудиторних занять розкривають проблемні питання дисципліни відповідно до розділів елементарної граматики латинської мови, необхідної для розуміння побудови анатомо-гістологічних, фармацевтичних та клінічних термінів.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є латинські анатомічні, клінічні та фармацевтичні терміни.

Міждисциплінарні зв’язки: Вивчення дисципліни «Латинська мова та медична термінологія» інтегрується в процесі вивчення з кафедрами анатомії людини, гістології, медичної біології, загальної хімії, фармакології, іноземних мов в обсязі необхідному для розуміння та засвоєння термінів вищезгаданих дисциплін.

Пререквізити Вивчення дисципліни передбачає попереднє засвоєння граматики мови викладання (українська).

Постреквізити Основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні фахових дисциплін, зокрема анатомії, клінічних дисциплін, фармакології та медичної рецептури.

Посилання на сторінку навчальної дисципліни в MOODLE:
<http://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=66>

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Метою вивчення навчальної дисципліни є оволодіння студентами лексичним матеріалом анатомо-гістологічних, клінічних, фармацевтичних термінів.

1.2. Основними завданнями вивчення є навчити студентів знати, розуміти, а також свідомо, грамотно та творчо застосовувати медичні терміни латинською мовою, так само як і слова греко-латинського походження в українській транскрипції. Це зумовлено тим, що латинська і давньогрецька мови досі залишаються основним джерелом утворення медичної наукової термінології.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв’язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у ОПП та Стандарті).

1.3.1. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує опанування студентами **компетентностей:**

- **інтегральні:**

здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у галузі охорони здоров'я, або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.

- **загальні:**

- ЗК1 – Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і бути сучасно навченим
- ЗК2 – Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях
- ЗК4 – Здатність до адаптації та дії в новій ситуації
- ЗК5 – Здатність приймати обґрунтоване рішення; працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії
- ЗК6 – Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; здатність спілкуватись іноземною мовою
- ЗК7 – Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій
- ЗК9 – Здатність діяти соціально відповідально та свідомо

- **спеціальні (фахові, предметні):**

ФК14 – Здатність до ведення медичної документації

1.3.2. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття студентами таких **програмних результатів навчання:**

ПРН 1 – здобуття особою загальних та спеціальних фундаментальних і професійно-орієнтованих знань, умінь, навичок, компетентностей, необхідних для виконання типових професійних завдань, пов'язаних з її діяльністю в медичній галузі на відповідній посаді

Застосування знань та розумінь:

ПРН 3 – здатність застосовувати набуті знання, навички та розуміння для вирішення типових задач діяльності лікаря, сфера застосування яких передбачена переліками синдромів та симптомів, захворювань, невідкладних станів, лабораторних та інструментальних досліджень, медичних маніпуляцій

ПРН 4 – збір інформації про пацієнта

Застосування знань та розумінь:

ПРН 4 – збір інформації про пацієнта

ПРН 17 – ведення медичної документації, обробка державної, соціальної та медичної інформації

Формування суджень:

ПРН 20 – здатність застосовувати набуті знання щодо існуючої системи охорони здоров'я для оптимізації власної професійної діяльності та участі у вирішенні практичних завдань галузі

1.3.3. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття студентами таких **соціальних навичок (Soft skills):**

- вміння застосовувати набуті знання на практиці;
- здатність комунікувати та працювати в команді;
- можливість адаптуватися до нових умов роботи;

- уміння швидко приймати рішення та брати на себе відповідальність.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь, ОПП	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»	Нормативна
Загальна кількість годин – 90	Спеціальність: 222 «Медицина»	Рік підготовки (курс):
		1-й
		Семестр
		1-й, 2-й
Годин для денної (або вечірньої) форми навчання: аудиторних – 70 самостійної роботи студента - 20	Освітній ступінь: магістр ОПП другого магістерського рівня вищої освіти	Лекції
		0 год. год.
		Практичні, семінарські
		70 год.
		Лабораторні
		0 год.
		Самостійна робота
		20 год.
Індивідуальні завдання: 0		
год.		
Вид підсумковою контролю: диф. залік		

2.1 Опис дисципліни

2.2.1 Лекції – відсутні

2.2.2 Семінарські заняття – відсутні

2.2.3 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
І семестр				
1	Фонетика. Алфавіт. Класифікація голосних і приголосних. Дифтонги. Диграфи. Буквосполучення.	2	Розповідь-пояснення, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеороліки, дискусія, дебати, метод «Мозковий штурм», гейміфікація: робота з онлайн-платформами Quizlet і Kahoot!	Вхідний контроль знань, квіз на онлайн-платформі Kahoot!
2	Фонетика. Довгота і короткість.	2	Розповідь-пояснення,	Поточний

	Наголос.		ілюстрація, демонстрація, презентація, гейміфікація: робота з онлайн-платформами Quizlet і Kahoot!	контроль: фронтальне опитування, перевірка виконання дз, читання термінів, квіз на онлайн-платформі Kahoot!
3	Поняття «науковий термін». Система латинського іменника. Словникова форма. Граматичні категорії. Неузгоджене означення.	2	Розповідь-пояснення, ілюстрація, демонстрація, презентація, гейміфікація: робота з онлайн-платформами Quizlet і Kahoot!	Поточний контроль: фронтальне опитування, перевірка виконання дз, читання термінів, письмова контрольна робота, квіз на онлайн-платформі Kahoot!
4	Система латинського прикметника. Системне вивчення прикметників 1 групи. Родові закінчення, визначення основи. Узгоджене означення в анатомічному терміні.	2	Розповідь-пояснення, ілюстрація, демонстрація, презентація, гейміфікація: робота з онлайн-платформами Quizlet і Kahoot!	Поточний контроль: фронтальне опитування, перевірка виконання дз, переклад термінів, письмова контрольна робота, квіз на онлайн-платформі Kahoot!
5	Основні моделі анатомічних термінів. Порядкові числівники.	2	Розповідь-пояснення, ілюстрація, демонстрація, презентація, гейміфікація: робота з онлайн-платформами Quizlet і Kahoot!	Поточний контроль: фронтальне опитування, перевірка виконання дз, переклад термінів, письмова контрольна робота, квіз на онлайн-платформі Kahoot!
6	Прикметники III відміни. Словникова форма. Відмінкові закінчення.	2	Розповідь-пояснення, ілюстрація, демонстрація, презентація, гейміфікація: робота з	Поточний контроль: фронтальне опитування, перевірка

			онлайн-платформами Quizlet і Kahoot!	виконання дз, переклад термінів, письмова контрольна робота, квіз на онлайн-платформі Kahoot!
7	Практичні вправи з перекладу анатоμο-гістологічних термінів на базі вивченої лексики.	2	Розповідь-пояснення, ілюстрація, демонстрація, презентація, гейміфікація: робота з онлайн-платформами Quizlet і Kahoot!	Поточний контроль: фронтальне опитування, перевірка виконання дз, переклад термінів, письмова контрольна робота, квіз на онлайн-платформі Kahoot!
8	Поточний контроль вивчення тем 1–7. Іменники I та II відмін. Nominativus et Genetivus Pluralis. Утворення форм множини. Правило середнього роду. Скорочення в анатомічній номенклатурі.	2	Бесіда, дискусія, коучинг (тренінг), моделювання процесів і ситуацій, пояснення, ілюстрація, демонстрація, презентація	Рубіжний контроль: фронтальне опитування, перевірка виконання дз, переклад термінів, письмова контрольна робота (тест)
9	Прикметники I та II відмін. Утворення форм Plurālis.	2	Розповідь-пояснення, ілюстрація, демонстрація, презентація, гейміфікація: робота з онлайн-платформами Quizlet і Kahoot!	Поточний контроль: фронтальне опитування, перевірка виконання дз, переклад термінів, письмова контрольна робота, квіз на онлайн-платформі Kahoot!
10	Практичні вправи з перекладу анатоμο-гістологічних термінів.	2	Розповідь-пояснення, ілюстрація, демонстрація, презентація, гейміфікація: робота з онлайн-платформами Quizlet і Kahoot!	Поточний контроль: фронтальне опитування, перевірка виконання дз, переклад термінів, письмова

				контрольна робота, квіз на онлайн-платформі Kahoot!
11	Поточний контроль вивчення тем 1–10. Загальна характеристика іменників III відміни. Іменники чоловічого роду. Родові закінчення чоловічого роду. Винятки з правил.	2	Бесіда, дискусія, коучинг (тренінг), моделювання процесів і ситуацій	Рубіжний контроль: фронтальне опитування, перевірка виконання дз, переклад термінів, письмова контрольна робота
12	Іменники III відміни жіночого роду. Родові закінчення жіночого роду та винятки з правил.	2	Розповідь-пояснення, ілюстрація, демонстрація, презентація, гейміфікація: робота з онлайн-платформами Quizlet і Kahoot!	Поточний контроль: фронтальне опитування, перевірка виконання дз, переклад термінів, письмова контрольна робота, квіз на онлайн-платформі Kahoot!
13	Іменники III відміни середнього роду. Родові закінчення середнього роду та винятки з правил. Особливості утворення форм множини.	2	Розповідь-пояснення, ілюстрація, демонстрація, презентація, гейміфікація: робота з онлайн-платформами Quizlet і Kahoot!	Поточний контроль: фронтальне опитування, перевірка виконання дз, переклад термінів, письмова контрольна робота, квіз на онлайн-платформі Kahoot!
14	Прикметники III відміни. Дієприкметники теперішнього часу дійсного стану. Найвищий ступінь порівняння прикметників. Лексика. Вживання в анатомічній термінології.	2	Розповідь-пояснення, ілюстрація, демонстрація, презентація, гейміфікація: робота з онлайн-платформами Quizlet і Kahoot!	Поточний контроль: фронтальне опитування, перевірка виконання дз, переклад термінів, письмова контрольна робота, квіз на онлайн-платформі

				Kahoot!
15	Іменники IV і V відмін. Винятки.	2	Розповідь-пояснення, ілюстрація, демонстрація, презентація, гейміфікація: робота з онлайн-платформами Quizlet і Kahoot!	Поточний контроль: фронтальне опитування, перевірка виконання дз, переклад термінів, письмова контрольна робота, квіз на онлайн-платформі Kahoot!
16	Назви органів системи травлення. Субстантивація: прикметники у ролі іменників. Переклад анатоμο-гістологічних термінів.	2	Розповідь-пояснення, ілюстрація, демонстрація, презентація, гейміфікація: робота з онлайн-платформами Quizlet і Kahoot!	Поточний контроль: фронтальне опитування, перевірка виконання дз, переклад термінів, письмова контрольна робота, квіз на онлайн-платформі Kahoot!
17	Практичні вправи з перекладу анатоμο-гістологічних термінів.	2	Розповідь-пояснення, ілюстрація, демонстрація, презентація, гейміфікація: робота з онлайн-платформами Quizlet і Kahoot!	Поточний контроль: фронтальне опитування, перевірка виконання дз, переклад термінів, письмова контрольна робота, квіз на онлайн-платформі Kahoot!
18	Підсумковий поточний контроль тем 1-17.	2	Бесіда, дискусія, коучинг (тренінг), моделювання процесів і ситуацій	Підсумковий контроль: фронтальне опитування, перевірка виконання дз, переклад термінів, письмова контрольна робота
	Всього годин	36		
II семестр				
1	Поняття «клінічний термін».	2	Розповідь-пояснення,	Поточний

	Однослівні та багатослівні терміни. Структурні моделі клінічних термінів.		бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеороліки, дискусія, метод «Мозковий штурм», коучинг (тренінг), міждисциплінарний тренінг, гейміфікація: робота з онлайн-платформами Quizlet і Kahoot!	контроль: фронтальне опитування, перевірка виконання дз, читання термінів, письмова контрольна робота, квіз на онлайн-платформі Kahoot!
2	Суфіксальний спосіб утворення клінічних термінів.	2	Розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеороліки, дискусія, метод «Мозковий штурм», коучинг (тренінг), гейміфікація: робота з онлайн-платформами Quizlet і Kahoot!	Поточний контроль: фронтальне опитування, перевірка виконання дз, читання термінів, письмова контрольна робота, квіз на онлайн-платформі Kahoot!
3	Префіксальний та префіксально-суфіксальний способи термінотворення. Грецькі префікси.	2	Розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, дискусія, гейміфікація: робота з онлайн-платформами Quizlet і Kahoot!	Поточний контроль: фронтальне опитування, перевірка виконання дз, читання термінів, письмова контрольна робота, квіз на онлайн-платформі Kahoot!
4	Префіксальний та префіксально-суфіксальний способи термінотворення. Латинські префікси.	2	Розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, дискусія, гейміфікація: робота з онлайн-платформами Quizlet і Kahoot!	Поточний контроль: фронтальне опитування, перевірка виконання дз, читання термінів, письмова контрольна робота, квіз на онлайн-платформі Kahoot!
5	Складні клінічні терміни. Грецько-латинські дублети	2	Розповідь-пояснення, бесіда, лекція,	Поточний контроль:

	визначення органів, тканин, судин, секретів та кінцеві терміоеlementи, що визначають навчання, методи діагностичних обстежень, лікування, страждання, захворювання.		ілюстрація, демонстрація, презентація, дискусія, гейміфікація: робота з онлайн-платформами Quizlet і Kahoot!	фронтальне опитування, перевірка виконання дз, читання термінів, письмова контрольна робота, квіз на онлайн-платформі Kahoot!
6	Складні клінічні терміни. Грецько-латинські дублети визначення фізіологічних та патологічних процесів. Кінцеві терміоеlementи, що вказують на різновиди оперативних втручань.	2	Розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, дискусія, гейміфікація: робота з онлайн-платформами Quizlet і Kahoot!	Поточний контроль: фронтальне опитування, перевірка виконання дз, читання термінів, письмова контрольна робота, квіз на онлайн-платформі Kahoot!
7	Клінічна термінологія. Складні терміни. Початкові терміоеlementи з ознакою фізичних властивостей, якостей та інш.	2	Розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, дискусія, гейміфікація: робота з онлайн-платформами Quizlet і Kahoot!	Поточний контроль: фронтальне опитування, перевірка виконання дз, читання термінів, письмова контрольна робота, квіз на онлайн-платформі Kahoot!
8	Практичні вправи з перекладу та утворення клінічних термінів.	2	Розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, дискусія, гейміфікація: робота з онлайн-платформами Quizlet і Kahoot!	Поточний контроль: фронтальне опитування, перевірка виконання дз, читання термінів, письмова контрольна робота, квіз на онлайн-платформі Kahoot!
9	Підсумковий поточний контроль вивчення тем 1–7. Дієслово у рецепті. Рецептурні фрази та	2	Бесіда, дискусія, коучинг (тренінг), моделювання процесів і ситуацій	Рубіжний контроль: фронтальне

	спеціальні вирази.			опитування, перевірка виконання дз, переклад термінів, письмова контрольна робота
10	Загальні відомості про фармацевтичну термінологію. Структурні моделі фармацевтичних термінів. Тривіальні назви лікарських засобів. Назви груп лікарських засобів за їх фармакологічною дією. Тверді, м'які та рідкі лікарські форми.	2	Розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, дискусія, гейміфікація: робота з онлайн-платформами Quizlet і Kahoot!	Поточний контроль: фронтальне опитування, перевірка виконання дз, читання термінів, письмова контрольна робота, квіз на онлайн-платформі Kahoot!
11	Рецепт та його структура. Оформлення латинської частини рецепта. Моделі виписування рецепта. Рецептурні скорочення.	2	Розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, дискусія, гейміфікація: робота з онлайн-платформами Quizlet і Kahoot!	Поточний контроль: фронтальне опитування, перевірка виконання дз, читання термінів, письмова контрольна робота, квіз на онлайн-платформі Kahoot!
12	Хімічна термінологія. Назви хімічних елементів, кислот, оксидів. Назви закисів.	2	Розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, дискусія, гейміфікація: робота з онлайн-платформами Quizlet і Kahoot!	Поточний контроль: фронтальне опитування, перевірка виконання дз, читання термінів, письмова контрольна робота, квіз на онлайн-платформі Kahoot!
13	Назви солей та складних ефірів. Виписування рецептів з назвами хімічних сполук.	2	Розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, дискусія, гейміфікація: робота з онлайн-платформами	Поточний контроль: фронтальне опитування, перевірка виконання дз, читання

			Quizlet i Kahoot!	термінів, письмова контрольна робота, квіз на онлайн-платформі Kahoot!
14	Латинські назви рослин та їх частин. Назви лікарських форм з рослинною сировиною, виписування рецептів.	2	Розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, дискусія, гейміфікація: робота з онлайн-платформами Quizlet i Kahoot!	Поточний контроль: фронтальне опитування, перевірка виконання дз, читання термінів, письмова контрольна робота, квіз на онлайн-платформі Kahoot!
15	Практичні вправи з перекладу фармацевтичних термінів.	2	Розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, дискусія, гейміфікація: робота з онлайн-платформами Quizlet i Kahoot!	Поточний контроль: фронтальне опитування, перевірка виконання дз, читання термінів, письмова контрольна робота, квіз на онлайн-платформі Kahoot!
16	Підсумковий поточний контроль вивчення тем 1–16.	2	Бесіда, дискусія, метод «фішбоун», коучинг (тренінг), моделювання процесів і ситуацій	Поточний контроль: фронтальне опитування, перевірка виконання дз, читання термінів, письмова контрольна робота, квіз на онлайн-платформі Kahoot!
17	Диференційований залік.	2	Бесіда, дискусія, метод «фішбоун», коучинг (тренінг), моделювання процесів і ситуацій	Підсумковий контроль: фронтальне опитування, перевірка виконання дз, переклад термінів,

				письмова контрольна робота
	Всього годин	34		

2.2.4. Лабораторні заняття - відсутні

2.2.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
I семестр				
1	Фонетика. Алфавіт. Класифікація голосних і приголосних. Дифтонги. Диграфи. Буквосполучення.	2	презентація, відеороліки, делегування повноважень, коучинг (тренінг), віртуальна консультація, гейміфікація: робота з онлайн-платформою Quizlet	індивідуальні завдання, самоконтроль, тестові завдання, квізи на онлайн-платформі Quizlet
2	Основні моделі анатомічних термінів. Порядкові числівники.	1	презентація, відеороліки, делегування повноважень, коучинг (тренінг), віртуальна консультація, гейміфікація: робота з онлайн-платформою Quizlet	індивідуальні завдання, самоконтроль, тестові завдання, квізи на онлайн-платформі Quizlet
3	Поточний контроль вивчення тем 1–7. Іменники I та II відмін. Nominativus et Genetivus Pluralis. Утворення форм множини. Правило середнього роду. Скорочення в анатомічній номенклатурі.	2	презентація, відеороліки, делегування повноважень, коучинг (тренінг), віртуальна консультація, гейміфікація: робота з онлайн-платформою Quizlet	індивідуальні завдання, самоконтроль, тестові завдання, квізи на онлайн-платформі Quizlet
4	Прикметники I та II відмін. Утворення форм Pluralis.	2	презентація, відеороліки, делегування повноважень, коучинг (тренінг), віртуальна консультація, гейміфікація: робота з онлайн-платформою Quizlet	індивідуальні завдання, самоконтроль, тестові завдання, квізи на онлайн-платформі Quizlet

5	Практичні вправи з перекладу анатомо-гістологічних термінів.	2	презентація, відеороліки, делегування повноважень, коучинг (тренінг), віртуальна консультація, гейміфікація: робота з онлайн-платформою Quizlet	індивідуальні завдання, самоконтроль, тестові завдання, квізи на онлайн-платформі Quizlet
II семестр				
1	Складні клінічні терміни. Грецько-латинські дублети визначення органів, тканин, судин, секретів та кінцеві терміноелементи, що визначають навчання, методи діагностичних обстежень, лікування, страждання, захворювання.	2	презентація, відеороліки, делегування повноважень, коучинг (тренінг), віртуальна консультація, гейміфікація: робота з онлайн-платформою Quizlet	індивідуальні завдання, самоконтроль, тестові завдання, квізи на онлайн-платформі Quizlet
2	Складні клінічні терміни. Грецько-латинські дублети визначення фізіологічних та патологічних процесів. Кінцеві терміноелементи, що вказують на різновиди оперативних втручань.	2	презентація, відеороліки, делегування повноважень, коучинг (тренінг), віртуальна консультація, гейміфікація: робота з онлайн-платформою Quizlet	індивідуальні завдання, самоконтроль, тестові завдання, квізи на онлайн-платформі Quizlet
3	Загальні відомості про фармацевтичну термінологію. Структурні моделі фармацевтичних термінів. Тривіальні назви лікарських засобів. Назви груп лікарських засобів за їх фармакологічною дією. Тверді, м'які та рідкі лікарські форми.	2	презентація, відеороліки, делегування повноважень, коучинг (тренінг), віртуальна консультація, гейміфікація: робота з онлайн-платформою Quizlet	індивідуальні завдання, самоконтроль, тестові завдання, квізи на онлайн-платформі Quizlet
4	Хімічна термінологія. Назви хімічних елементів, кислот, оксидів. Назви закисів.	2	презентація, відеороліки, делегування повноважень, коучинг (тренінг), віртуальна консультація, гейміфікація: робота з онлайн-платформою	індивідуальні завдання, самоконтроль, тестові завдання, квізи на онлайн-платформі Quizlet

			Quizlet	
5	Назви солей та складних ефірів. Виписування рецептів з назвами хімічних сполук.	3	презентація, відеороліки, делегування повноважень, коучинг (тренінг), віртуальна консультація, гейміфікація: робота з онлайн-платформою Quizlet	індивідуальні завдання, самоконтроль, тестові завдання, квізи на онлайн-платформі Quizlet
	Всього годин	11		
	Всього годин за рік	20		

Методи навчання: розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеороліки, дискусія, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, метод «Мозковий штурм», вебінар, коучинг (тренінг), віртуальна консультація, віртуальний тьюторіал, гейміфікація: робота з онлайн-платформами Quizlet і Kahoot!.

Методи контролю:

Поточний контроль: усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; індивідуальні завдання; взаємоконтроль; самоконтроль; квізи на онлайн-платформах Quizlet і Kahoot
Підсумковий контроль: диференційований залік.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ»

Політика оцінювання

Оцінювання успішності і навчання студентів за ЕСТС організації навчального процесу: залік.

Методи контролю

I семестр – поточний семестровий контроль («відпрацьовано»/«невідпрацьовано»).

II семестр – диференційований залік («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Поточний семестровий контроль у I семестрі проводиться викладачем академічної групи на останньому занятті та передбачає врахування ПНД (табл.1). Оцінка визначається у балах від 70 до 120 та відміткою – «відпрацьовано», «невідпрацьовано».

Диференційований залік з дисципліни у II семестрі проводиться викладачем академічної групи на останньому занятті та передбачає врахування ПНД та перевірку засвоєння усіх тем з дисципліни. Оцінка визначається у балах від 120 до 200 та присвоєнням відповідної літери за шкалою ECTS.

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу проводиться відповідно до «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності студентів» (Наказ ХНМУ №181 від 21.08.2021).

4-бальна шкала	120-бальна шкала	4-бальна шкала	120-бальна шкала
5	120	3.91-3,94	94
4.95-4,99	119	3.87-3,9	93
4.91-4,94	118	3.83- 3,86	92
4.87-4,9	117	3.79- 3,82	91
4.83-4,86	116	3.74-3,78	90
4.79-4,82	115	3.7- 3,73	89
4.75-4,78	114	3.66- 3,69	88
4.7-4,74	113	3.62- 3,65	87
4.66-4,69	112	3.58-3,61	86
4.62-4,65	111	3.54- 3,57	85
4.58-4,61	110	3.49- 3,53	84
4.54-4,57	109	3.45-3,48	83
4.5-4,53	108	3.41-3,44	82
4.45-4,49	107	3.37-3,4	81
4.41-4,44	106	3.33- 3,36	80
4.37-4,4	105	3.29-3,32	79
4.33-4,36	104	3.25-3,28	78
4.29-4,32	103	3.21-3,24	77
4.25- 4,28	102	3.18-3,2	76
4.2- 4,24	101	3.15- 3,17	75
4.16- 4,19	100	3.13- 3,14	74
4.12- 4,15	99	3.1- 3,12	73
4.08- 4,11	98	3.07- 3,09	72
4.04- 4,07	97	3.04-3,06	71
3.99-4,03	96	3.0-3,03	70
3.95- 3,98	95	Менше 3	Недостатньо

2. Диференційований залік

Критерії оцінювання практичних навичок

Кількість навичок	«5»	«4»	«3»	Відповідь за білетами практичної частини	За кожну практичну навичку студент одержує від 5 до 8 балів, що відповідає: «5» - 8 балів; «4» - 6,5 балів; «3» - 5 балів.
1	8	6,5	5		
2	8	6,5	5		
3	8	6,5	5		
4	8	6,5	5		
5	8	6,5	5		
	40	32,5	25		

Критерії оцінювання теоретичних знань

Кількість питань	«5»	«4»	«3»	Усна відповідь за білетами, які включають теоретичну частину дисципліни	За кожну відповідь студент одержує від 5 до 8 балів, що відповідає: «5» - 8 балів; «4» - 6,5 балів; «3» - 5 балів.
1	8	6,5	5		
2	8	6,5	5		
3	8	6,5	5		
4	8	6,5	5		
5	8	6,5	5		
	40	32,5	25		

Ліквідація академічної заборгованості (відпрацювання).

Перескладання незадовільних оцінок та відпрацювання пропущених занять відбувається згідно з графіком відпрацювань, затвердженому на засіданні кафедри.

3.2. Питання до заліку:

1. Фонетика. Алфавіт. Класифікація голосних і приголосних. Дифтонги. Диграфи. Буквосполучення.

2. Фонетика. Довгота і короткість. Наголос.

3. Поняття «науковий термін». Система латинського іменника. Словникова форма. Граматичні категорії. Неузгоджене означення.

4. Система латинського прикметника. Системне вивчення прикметників I групи. Родові закінчення, визначення основи. Узгоджене означення в анатомічному терміні.

5. Основні моделі анатомічних термінів. Порядкові числівники.

6. Прикметники III відміни. Словникова форма. Відмінкові закінчення.

7. Іменники I та II відмін. *Nominativus et Genetivus Pluralis*. Утворення форм множини. Правило середнього роду. Скорочення в анатомічній номенклатурі.

8. Прикметники I та II відмін. Утворення форм *Plurālis*.

9. Загальна характеристика іменників III відміни. Іменники чоловічого роду. Родові закінчення чоловічого роду. Винятки з правил.

10. Іменники III відміни жіночого роду. Родові закінчення жіночого роду та винятки з правил.

11. Іменники III відміни середнього роду. Родові закінчення середнього роду та винятки з правил. Особливості утворення форм множини.

12. Прикметники III відміни. Діеприкметники теперішнього часу дійсного стану. Найвищий ступінь порівняння прикметників. Лексика. Вживання в анатомічній термінології.

13. Іменники IV і V відмін. Винятки.

14. Назви органів системи травлення. Субстантивація: прикметники у ролі іменників. Переклад анатоμο-гістологічних термінів.

15. Поняття «клінічний термін». Однослівні та багатослівні терміни. Структурні моделі клінічних термінів.

16. Суфіксальний спосіб утворення клінічних термінів.

17. Префіксальний та префіксально-суфіксальний способи термінотворення. Грецькі префікси.

18. Префіксальний та префіксально-суфіксальний способи термінотворення. Латинські префікси.

19. Складні клінічні терміни. Грецько-латинські дублети визначення органів, тканин, судин, секретів та кінцеві терміноелементи, що визначають навчання, методи діагностичних обстежень, лікування, страждання, захворювання.

20. Складні клінічні терміни. Грецько-латинські дублети визначення фізіологічних та патологічних процесів. Кінцеві терміноелементи, що вказують на різновиди оперативних втручань.

21. Клінічна термінологія. Складні терміни. Початкові терміноелементи з ознакою фізичних властивостей, якості та ін.

22. Дієслово у рецепті. Рецептурні фрази та спеціальні вирази.

23. Загальні відомості про фармацевтичну термінологію. Структурні моделі фармацевтичних термінів. Тривіальні назви лікарських засобів. Назви груп лікарських засобів за їх фармакологічною дією. Тверді, м'які та рідкі лікарські форми.

24. Рецепт та його структура. Оформлення латинської частини рецепта. Моделі виписування рецепта. Рецептурні скорочення.

25. Хімічна термінологія. Назви хімічних елементів, кислот, оксидів. Назви закисів.

26. Назви солей та складних ефірів. Виписування рецептів з назвами хімічних сполук.

27. Латинські назви рослин та їх частин. Назви лікарських форм з рослинною сировиною, виписування рецептів.

3.3. Контрольні питання

1. Які особливості вимови латинських голосних ви знаєте?

2. Які особливості вимови латинських приголосних ви знаєте?

3. Що таке дифтонги та диграфи? Назвіть їх.

4. Як читається буквосполучення *ti*?

5. Як читається буквосполучення *ngu*?

6. Як визначити довготу чи короткість голосного?

7. Назвіть правила постановки наголосу.

8. Назвіть довгі суфікси іменників та прикметників.

9. Назвіть короткі суфікси іменників та прикметників.

10. Назвіть особливості постановки наголосу у словах грецького походження.

11. Що таке словникова форма іменника, зі скількох компонентів вона складається?

12. Які відмінки іменників ви знаєте?

13. На скільки відмін поділяються латинські іменники?

14. Як визначити відміну латинського іменника?

15. Як визначити основу латинського іменника?

16. Навіщо потрібно вміти визначити відміну та основу іменників?

17. Який порядок слів у анатомічному терміні із неузгодженим означенням?
18. На скільки відмін поділяються прикметники у латинській мові?
19. Яка словникова форма прикметників I–II відміни?
20. Як визначається основа прикметників I–II відміни?
21. Яка частина мови завжди стоїть першою в анатомічному терміні?
22. За якими граматичними категоріями узгоджуються прикметники з іменниками?
23. Який порядок слів у анатомічному терміні, що складається з двох іменників?
24. Який порядок слів у анатомічному терміні, що складається з іменника та прикметника?
25. Який порядок слів у анатомічному терміні, який складається з двох іменників і одного прикметника?
26. Назвіть родові закінчення прикметників 2-х закінчень.
27. Із яких компонентів складається словникова форма прикметників 2-х закінчень?
28. Як визначається основа прикметників 2-х закінчень?
29. Назвіть словникову форму відомих вам прикметників одного закінчення. -
30. За якою відміною відмінюються прикметники вищого ступеня порівняння?
31. Із яких компонентів складається словникова форма прикметників вищого ступеня?
32. Як визначається основа іменників I та II відміни?
33. Як утворити форми Nom. Plur. та Gen. Plur.?
34. Сформулюйте «правило середнього роду».
35. Для яких термінів в анатомічній номенклатурі використовуються скорочення?
36. Як оформлюється аббревіація на письмі?
37. Які закінчення мають прикметники у множині?
38. До якої частини слова треба додати закінчення Nom. / Gen. Plur., щоб утворити форму множини
39. Назвіть характерні для прикметників I і II відміни суфікси.
40. Що таке квазісинонімія? Наведіть приклади квазісинонімів.
41. Що вказує на належність іменника до III відміни?
42. За закінченням якого відмінка можна визначити рід іменника III відміни?
43. На які групи в залежності від співвідношення основ Nom. Sing. та Gen. Sing. поділяються іменники III відміни?
44. Які іменники називаються рівноскладовими та нерівноскладовими?
45. Назвіть закінчення іменників III відміни жіночого роду?
46. Перерахуйте слова-винятки з правила жіночого роду.
47. Які особливості відмінювання іменника *vas, vasis n*?

48. У яких термінах використовується іменник *servix*, а в яких *collum*?
49. Які закінчення називного відмінка властиві іменникам III відміни середнього роду?
50. Перерахуйте іменники-винятки з правила середнього роду.
51. Які особливості відмінювання іменників III відміни середнього роду ви знаєте?
52. На які групи поділяються прикметники III відміни в залежності від їхніх родових закінчень?
53. За яким типом відмінювання відмінюються прикметники III відміни?
54. Як визначається основа прикметників двох закінчень і одного закінчення?
55. Як визначається основа прикметників вищого ступеня порівняння?
56. Як відмінюються дієприкметники теперішнього часу?
57. Як утворюється форма найвищого ступеня порівняння?
58. Які іменники належать до IV відміни?
59. Назвіть ознаки іменників чоловічого і середнього роду IV відміни.
60. Який іменник жіночого роду належить до IV відміни?
61. Які іменники належать до V відміни?
62. Які прикметники на позначення «слуховий» використовуються в термінах «слуховий прохід» і «слухова труба»?
63. Що вивчає клінічна термінологія?
64. Дайте визначення поняттю «терміноелемент»?
65. Які структурні моделі клінічних термінів ви знаєте?
66. Коли між терміноелементами складного клінічного терміна вживається з'єдну-вальний голосний «-о-»?
67. У чому полягає відмінність між перекладом і поясненням клінічного терміна?
68. У чому полягає суфіксальний спосіб творення?
69. Перерахуйте найпоширеніші іменникові суфікси.
70. Які значення має суфікс *-osis*?
71. Назвіть значення суфікса *-ismus*.
72. Перерахуйте суфікси прикметників I–II відміни. Які значення їм притаманні?
73. Назвіть суфікси прикметників III відміни. Які значення їм властиві?
74. Які значення має суфікс *-genus, a, um*?
75. У чому полягає префіксальний спосіб творення? Наведіть приклад.
76. У чому полягає префіксально-суфіксальний спосіб творення? Наведіть приклад.
77. Чи є закономірність у вживанні префіксів грецького чи

латинського походження?

78. Наведіть приклади грецьких префіксів, які характеризують міру/ступінь вияву функції.

79. Наведіть приклад грецьких префіксів, які характеризують положення у просторі.

80. За якою моделлю утворюються клінічні терміни, які вказують на захворювання/запалення однієї з оболонок органу?

81. Якою є схема утворення складних клінічних термінів?

82. Назвіть різницю між ТЕ -algia и -odynia?

83. Які значення має ТЕ -philia?

84. Які ТЕ вказують на понижений/підвищений уміст формених елементів крові?

85. Яка різниця між ТЕ -therapia та -iatria?

86. Які значення має ТЕ -tonia?

87. Назвіть значення ТЕ -cele?

88. Що таке грижа?

89. Які значення має ТЕ -stomia?

90. Яка різниця між ТЕ -tomia і -ectomy?

91. Перерахуйте відомі вам різновиди пластичних операцій та трансплантацій. Поясніть їхні значення.

92. Чи є різниця між ксенотрансплантацією та гетеротрансплантацією?

93. Які значення має початковий ТЕ leuc-?

94. Назвіть початкові ТЕ, які позначають колір.

95. Які значення має початковий ТЕ polio-?

96. Назвіть початкові ТЕ із значенням фізичних характеристик.

97. Дайте визначення наступних понять: «лікарська сировина», «лікарська речовина», «лікарський засіб», «лікарська форма», «лікарський препарат». –

98. Що таке «міжнародні непатентовані назви лікарських засобів» і «торгові назви лікарських засобів»?

99. За якою відміною відмінюються назви більшості лікарських засобів у латинській мові?

100. Дайте визначення поняттю «частотний відрізок».

101. Що таке рецепт?

102. Якими є основні вимоги до рецепту?

103. Назвіть основні моделі рецептурного пропису.

104. Як оформлюється латинська частина рецепту?

105. Назвіть способи позначення дозування у рецепті.

106. Як формуються латинські назви хімічних елементів?

107. Як утворюються назви неорганічних кислот?

108. Які варіанти українських назв кислот Ви знаєте?

109. Як утворюються назви органічних кислот?

110. Як утворюються назви оксидів та закисів?

111. Як утворюються латинські назви солей?

112. У чому особливість перекладу назв калієвих та натрієвих органічних солей?

113. Як утворюються латинські назви складних ефірів?

114. Як перекладаються латинською мовою назви «брильянтовий зелений» та «нашатирний спирт»?

115. Які прикметники зі значенням «сильний за дією» і «м'який за дією» використовуються в тривіальних назвах лікарських засобів?

116. Які особливості виписування зборів у рецепті?

117. Які особливості назв олій, що готуються з кісточок?

3.4. Індивідуальні завдання

Бали	Вид роботи
10	Призові місця на Міжнародних конференціях
9	Очна участь у Міжнародній науковій конференції.
7-8	Публікація наукової статті.
6	Призові місця на наукових конкурсах, конференціях
5	1) Участь з доповіддю на кафедральній конференції; 2) Публікація тез доповіді.
4	Призові місця на кафедральному конкурсі з латинської мови.
3	Стендова доповідь.
2	Наочне обладнання (таблиці, схеми, плакати).
1	Реферат.

3.6. Правила оскарження оцінки

Студент має право оскаржити свою оцінку, звернувшись до свого викладача або завідувача кафедри.

4. ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Вимоги до курсу

Очікується, що студенти та студентки відвідуватимуть всі практичні заняття. Якщо вони пропустили заняття, необхідно відпрацювати його (згідно з графіком на інформаційному стенді кафедри).

Письмові та домашні завдання треба виконувати повністю та вчасно, якщо у студентів/-ок виникають запитання, можна звернутися до викладача особисто або за електронною поштою, яку викладач/-ка надасть на першому практичному занятті.

Ставити питання до викладача – це абсолютно нормально.

Практичні заняття

Активна участь під час обговорення в аудиторії, студенти/-ки мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Під час дискусії важливі:

- повага до колег,
- толерантність до інших та їхнього досвіду,

- сприйнятливість та неупередженість,
- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента/-ки,
- ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів,
- я-висловлювання, коли людина уникає непотрібних узагальнень, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки та емоції,
- обов'язкове знайомство з першоджерелами.

Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від студентів/-ок очікується зацікавленість участю у міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та інших заходах з предметного профілю.

Поведінка в аудиторії

Основні «так» та «ні»

Студентству важливо дотримуватися правил належної поведінки в університеті. Ці правила є загальними для всіх, вони стосуються також і всього професорсько-викладацького складу та співробітників/-ць, принципово не відрізняються від загальноприйнятих норм і корелюють із цінностями

ХНМУ:

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=6230&Itemid=126&lang=uk, а також кодексом корпоративної етики ХНМУ:

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1130&Itemid=63&lang=uk, Положенням про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у ХНМУ http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog-sex.doc

Під час занять дозволяється:

- залишати аудиторію на короткий час за потреби та за дозволом викладача;
- пити безалкогольні напої;
- фотографувати слайди презентацій;
- брати активну участь у ході заняття (див. Академічні очікування від студенток/-ів).

заборонено:

- їсти (за виключенням осіб, особливий медичний стан яких потребує іншого – в цьому випадку необхідне медичне підтвердження);
- палити, вживати алкогольні і слабоалкогольні напої або наркотичні засоби;
- нецензурно висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і гідність колег та професорсько-викладацького складу;
- грати в азартні ігри;
- наносити шкоду матеріально-технічній базі університету (псувати інвентар, обладнання; меблі, стіни, підлоги, засмічувати приміщення і території);

- галасувати, кричати або прослуховувати гучну музику в аудиторіях і навіть у коридорах під час занять.

Дисципліна є доступною для навчання осіб з особливими освітніми потребами згідно з умовами доступності ХНМУ: http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=7108%3A2021-03-10-14-08-02&catid=12%3A2011-05-10-07-16-32&Itemid=33&lang=uk.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Кафедра латинської мови та медичної термінології підтримує нульову толерантність до плагіату відповідно до Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Харківському національному медичному університеті: http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_ad_etyka_text.pdf та системи розвитку академічної доброчесності ХНМУ: http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2520%3A2015-04-30-08-10-46&catid=20%3A2011-05-17-09-30-17&Itemid=40&lang=uk.

Від студентів та студенток очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Латинська мова та основи медичної термінології: підручник / Л. Ю. Смольська, П. А. Содомора, Д. Г. Шега та ін.; за ред. Л. Ю. Смольської. – 4-е видання. – К. : ВСВ «Медицина», 2019. – 472 с.

2. Латинська мова для студентів стоматологічних факультетів = Lingua Latina ad usum stomatologiae studentium : підручник / О. М. Беляєва, В. Г. Синиця, Л. Ю. Смольська, М. І. Гуцол ; за заг. ред. О. М. Беляєвої. – К. : ВСВ «Медицина», 2015. – 496 с.

3. Латинська мова та медична термінологія : навчальний посібник (для студентів вищих медичних навчальних закладів) / Н. В. Дерев'янченко, О. В. Литовська. – Харків : ХНМУ, 2017. – 172 с.

4. Glossary of Latin abbreviations used in prescriptions [електронний ресурс]. URL: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC2557507/?page=1> (дата звернення: 20.04.2020).

5. Stedman's Medical Dictionary for the Health Professions and Nursing, 26th edition, USA, 1995. – 2030p.

Допоміжна

1. Латинська мова та медична термінологія. Ч. 1. Анатомо-гістологічна термінологія : метод. матеріали / упоряд. Дерев'янченко Н. В., Зана Л. Ю., Литовська О. В.. – Харків : ХНМУ, 2018. – 83 с.

2. Латинська мова та медична термінологія. Ч. 2 : клінічна термінологія та фармацевтична термінологія: метод. матеріали для студ. I курсу мед. навч. закладів / Харків. нац. мед. ун-т. ; [упоряд. Н. В. Дерев'янченко, О. В. Литовська]. – Харків, 2018. – 95 с.

3. Українсько-латинсько-англійський медичний енциклопедичний словник : У 4 т. / Укладачі : Л. І. Петрух, І. М. Головка. – К. : ВСВ «Медицина», 2012. – 704 с.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Посилання на сторінку навчальної дисципліни в MOODLE:
<http://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=2913>,
<http://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=39>,
<http://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=277>.

2. Посилання на сторінку навчальної дисципліни на платформі Quizlet:
<https://quizlet.com/latinamed>, посилання на курси з навчальними модулями дисципліни на платформі Quizlet:

- «Анатомічна термінологія»: <https://quizlet.com/join/EJqBSNXTP>
- «Клінічна термінологія»: <https://quizlet.com/join/DE47rr7Bm>
- «Фармацевтична термінологія»: <https://quizlet.com/join/ZMVCVg8rtt>

3. Посилання на презентацію дисципліни за вибором:
http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=155%3A2011-05-16-08-54-13&catid=7%3A2011-05-09-09-08&Itemid=27&lang=uk